

Kultursektoren
Kultur og folkehelse

Dato
19.03.2012

Referanse
201106075-4

1 av 2

Saksbehandler
Anne Slåtten / 33344048

Deres referanse

Helse- og omsorgsdepartementet
PB 8011 Dep.

0030 OSLO

Anmodning om innspill - høring av forskrift om oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer (folkehelseforskriften)

Fylkesutvalget i Vestfold fylkeskommune behandlet i møte 15.03.2012 folkehelseforskriften og fattet følgende vedtak:

«Fylkesrådmannens bemerkninger oversendes som Vestfold fylkeskommunes høringsuttalelse i saken».

På bakgrunn av vedtaket oversendes fylkesrådmannens bemerkninger som Vestfold fylkeskommunes høringsuttalelse i saken:

Folkehelseloven har som formål å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og som bidrar til å motvirke sosiale helseforskjeller. Fylkesrådmannen er innforstått med at dette formålet er i samsvar med formålsparagrafen i plan- og bygningsloven, og ser at folkehelseperspektivet er sentralt innen regional utvikling. Helse og humankapital er grunnleggende pilarer i samfunnsutviklingen og må sees i sammenheng med politikk innen alle samfunnssektorer. Folkehelselovens krav om at fylkeskommunen skal ha oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer er derfor både nødvendig og naturlig som kunnskapsgrunnlag for å utøve rollen som regional utviklingsaktør. Med utgangspunkt i en slik forståelse har rådmannen følgende bemerkninger til forskriften som nå er på høring.

Helseoversikt

Fylkesrådmannen er positiv til at det stilles krav til dokumentasjon av utviklingstrekk for folkehelsefaktorer. En slik arbeidsform og dokumentasjonskrav bør tilstrebes på alle områder som grunnlag for systematisk, målrettet og kunnskapsbasert arbeid. Den skriftlige oversikten over helsetilstand og påvirkningsfaktorer må derfor være en del av det totale kunnskapsgrunnlaget i forbindelse med regional planstrategi, på samme måte som folkehelse er et perspektiv innen alle politikkområder.

Fylkesrådmannen er derimot betenkt på forventninger om at fylkeskommunen skal drive helseovervåkning på epidemiologisk basis. En slik rolle er ikke naturlig sett i forhold til fylkeskommunens oppgaveportefølje. Det vil dessuten være svært ressurskrevende om fylkeskommunene skal opparbeide et fagmiljø på dette feltet. Fylkesrådmannen mener derfor det vil være mer naturlig at staten selv sørger for helseovervåkning og epidemiologisk forskning, og at fylkeskommunens ansvar omfatter det tverrsektorielle folkehelsearbeidet. Dette vil være i tråd med avgrensningene i folkehelseloven, der folkehelsearbeidet ikke omfatter behandling, habilitering og

Postadresse:
Svend Foyns gate 9
3126 TØNSBERG

Besøksadresse:
Svend Foyns gate 9
3126 TØNSBERG

Telefon:
33344000

Bankkonto:
7058.06.49260

Telefaks:
33315905

Org.nr.:
944025391

E-postadresse:
firmapost@vfk.no

Internett:
www.vfk.no

rehabilitering. Forskriften bør derfor i langt større grad skille mellom forebyggende og helsefremmende faktorer, og oppgaver og ansvarsforhold mellom stat, kommune og fylkeskommune må avklares når det gjelder kunnskapsinnhenting.

Fylkesundersøkelse

Forskriften som er på høring gir en føring, men ikke plikt om at fylkene skal gjennomføre fylkeshelseundersøkelser etter statlige utarbeidede maler. Dersom departementet er av den oppfatning at slike undersøkelser bør standardiseres, mener Fylkesrådmannen det vil være ressursbesparende og hensiktsmessig at dette arbeidet i sin helhet legges til de sentrale myndigheter. Dessuten vil det være naturlig og hensiktsmessig at undersøkelser som allerede utføres i dag, som f.eks. elevundersøkelser, også inkluderer helse/folkehelsedata. Dette vil være i tråd med årsaksskjedemodellen, som viser at helse har sammenheng med bakgrunnsfaktorer i samfunnet for øvrig. Kommunene i samarbeid med fylkeskommunene kan ved en slik modell konsentrere seg om lokale utfordringer, intern samordning og samarbeid på tvers av forvaltningsnivåer, etater og organisasjoner.

Fylkesrådmannen vil dessuten understreke at staten også i framtida må avstå fra kravet om fylkesvise standardiserte undersøkelser. Dersom fylkeskommunene selv beslutter å gjennomføre undersøkelser må dette være i tråd med lokale behov, gjerne i samarbeid med nærliggende fylker.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Selv om forskriften ikke setter krav til fylkeskommunene om å gjennomføre befolkningsundersøkelser, er kravet om helseoversikter, systematikk og kunnskapsbasert folkehelsearbeid tydeligere enn tidligere. Det er også en klar forventning fra staten at fylkeskommunene skal bygge opp kompetansemiljøer på folkehelseområdet. Dersom Departementet ønsker at dette arbeidet skal kvalitetsikres er det behov for ressurser, både i form av økonomi og faglig kompetanse.

Folkehelsearbeidet har et langsiktig perspektiv, og det er en anerkjent sannhet at gevinstene fra godt folkehelsearbeid ikke kan tas ut på kort sikt. Fylkesrådmannen mener derfor det vil være kritisk for intensjonen og gjennomføringen av folkehelseloven om tiltakene og kompetansehevingen ikke blir tilført midler som svarer til oppgavene. Uten nødvendig økonomisk sikring av folkehelsearbeidet vil det være svært krevende å løfte folkehelsearbeidet opp på et faglig forsvarlig nivå både i kommuner og fylkeskommuner. Fylkesrådmannen anmoder derfor om å styrke folkehelsearbeidet med økte rammeoverføringer. Dersom man, for eksempel som en del av samhandlingsreformen, velger å gi øremerkede midler til forebyggende og helsefremmende arbeid, vil fylkeskommunen kunne spille en viktig rolle i forvaltningen av disse midlene overfor kommunene.

Fylkesrådmannen har ingen ytterligere bemerkninger i saken.

Med vennlig hilsen

Else Blom
virksomhetsleder

Anne Slåtten
folkehelsekoordinator